ການບໍລິການເຂົ້າຊ່ວຍເຫຼືອແຕ່ຫົວທີຂອງລັດວໍຊິງຕັນ ແມ່ນຄວາມພະຍາຍາມປະສານງານໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໂດຍ Department of Children, Youth & Families, Office of Superintendent of Public Instruction, Department of Social and Health Services, Department of Health ແລະ Department of Services for the Blind.

ຕິດຕໍ່:

The Washington State Department of Children, Youth & Families Early Support for Infants and Toddlers Program

PO Box 40970
Olympia, Washington
98504-0970

esit@dcyf.wa.gov

www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit

Help Me Grow Washington
ໂທລະສັບ: 1-800-322-2588
www.parenthelp123.org

DCYF ບໍ່ເລືອກປະຕິບັດ ແລະ ໃຫ້ໂອກາດທີ່ເທົ່າທຽມແກ່ທຸກຄົນໃນການເຂົ້າຫາໂຄງການ ແລະ ການບໍລິການຂອງຕົນ ໂດຍບໍ່ຄໍານຶງເຖິງເຊື້ອຊາດ, ສີຜິວ, ເພດ, ສາສະໜາ, ຄວາມເຊື່ອ, ສະຖານະທາງຄອບຄົວ, ຊາດກໍາເນີດ, ຄວາມມັກທາງເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະນັກຮົບເກົ່າ ຫຼື ຄວາມພິການທາງຮ່າງກາຍ, ທາງການສໍາຜັດ ຫຼື ທາງຈິດທີ່ມີຢູ່.

ຖ້າທ່ານຕ້ອງການສໍາເນົາຂອງເອກະສານນີ້ໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າໃນຮູບແບບອື່ນ ຫຼື ພາສາອື່ນ, ກະລຸນາຕິດຕໍ່ DCYF Constituent Relations (ຫ້ອງການປະຊາສໍາພັນກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ DCYF) ທີ່ເບີ 1-800-723-4831 ຫຼື ສົ່ງອີເມວຫາ **communications@dcyf.wa.gov**.

DCYF PUBLICATION FS_0032 | DEL 11-003 LA (07-2023) Laotian

ກະລຸນາຖາມ. ເດັກນ້ອຍລໍຖ້າບໍ່ໄດ້.

ມີຂໍ້ມູນໃຫ້ກ່ຽວກັບເດັກນ້ອຍເຕີບໂຕ ແລະ ມີພັດທະນາການແນວໃດຕັ້ງແຕ່ເກີດຮອດສາມປີ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເຮັດຖ້າທ່ານມີຄວາມກັງວົນໃຈ.

Washington State Department of
CHILDREN, YOUTH & FAMILIES

ໃນຖານະເປັນພໍ່ແມ່, ທ່ານເປັນຄົນສໍາຄັນທີ່ສຸດໃນຊີວິດຂອງລູກຂອງທ່ານ.

ເດັກນ້ອຍເຕີບໂຕ ແລະ ປ່ຽນແປງຢ່າງໄວໃນລະຫວ່າງສາມປີທໍາອິດຂອງພວກເຂົາ. ຄິດກ່ຽວກັບລູກຂອງທ່ານ ແລະ ພວກເຂົາກໍາລັງເຕີບໂຕແນວໃດ. ທ່ນຮູ້ຈັກລູກຂອງທ່ານດີທີ່ສຸດ. ທ່ານສັງເກດເຫັນສິ່ງຕ່າງໆເຊັ່ນວ່າ ລູກຂອງທ່ານຍິ້ມ, ລຸກນັ່ງ, ຍ່າງ, ເວົ້າລົມ ຫຼື ຖືຈອກແນວໃດ ແລະ ເມື່ອໃດ. ສິ່ງທີ່ທ່ານກໍາລັງເຫັນແມ່ນລູກຂອງທ່ານກໍາລັງເຕີບໂຕແນວໃດຜ່ານຂັ້ນຕອນພັດທະນາການຕ່າງໆ. ເມື່ອເດັກມີພັດທະນາການຊັກຊ້າ, ມີບໍລິການໃຫ້ໃນທົ່ວລັດ. **ໂຄງການ Washington State Early Support for Infants and Toddlers** ປະສານຄວາມພະຍາຍາມໃນທົ່ວລັດເພື່ອຊ່ວຍຄອບຄົວຕ່າງໆໃຫ້ໄດ້ຮັບການບໍລິການທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງການ.

ຈະເຮັດແນວໃດຖ້າຂ້ອຍມີຄໍາຖາມກ່ຽວກັບພັດທະນາການຂອງລູກຂອງຂ້ອຍ?

ໂທຫາ **Help Me Grow Washington** ທີ່ເບີ **1-800-322-2588** ສໍາລັບຊື່ຂອງ Family Resources Coordinator (FRC) ຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງທ່ານ. ມີ FRC ຢູ່ໃນແຕ່ລະຄາວຕີ້ ຫຼື ເຂດທີ່ຕັ້ງ. ພວກເຂົາຈະຊ່ວຍທ່ານຂໍຮັບການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ລູກຂອງທ່ານອາດຈະຕ້ອງການໄດ້ແຕ່ຫົວທີ. ນອກນັ້ນທ່ານຍັງສາມາດໂທຫາພະແນກສາທາລະນະສຸກໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງທ່ານ ຫຼື ເຂດໂຮງຮຽນໄດ້.

ລົມກັບຜູ້ໃຫ້ບໍລິການສຸຂະພາບຂອງທ່ານກ່ຽວກັບຄວາມກັງວົນໃຈຂອງທ່ານ. ພວກເຂົາສາມາດໃຫ້ການກວດເບິ່ງ ຫຼື ແນະນໍາໄປຫາພາກສ່ວນອື່ນໄດ້. ຖ້າທ່ານບໍ່ມີປະກັນໄພສຸຂະພາບ ຫຼື ຕ້ອງການຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ຫຼື ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ, ໂທຫາ **Help Me Grow Washington** ຕາມເບີທີ່ເຮັດເປັນລາຍການໄວ້ຂ້າງເທິງ. ນອກນັ້ນທ່ານອາດຈະຂໍຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມໄດ້ຈາກເວັບໄຊຂອງ Early Support for Infants and Toddlers: **www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit**.

ກວດເບິ່ງການເຕີບໂຕ ແລະ ພັດທະນາການ ຂອງລູກຂອງທ່ານຢູ່ພາຍໃນ.

ສາຍຕາ

ລູກຂອງທ່ານເຮັດໃນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ...

- ☐ ເຮັດການສຳຜັດຕາ (ເບິ່ງທີ່ຕາຂອງທ່ານ)
- ☐ ໃຊ້ຕາຂອງພວກເຂົາຕິດຕາມເບິ່ງວັດຖຸເຄື່ອນໄຫວຢູ່
- ☐ ຍ່າງ ຫຼື ຄານໂດຍທີ່ບໍ່ຄ່ອຍຕຳກັບສິ່ງຂອງຕ່າງໆ
- ☐ ເບິ່ງຄົນ ຫຼື ສິ່ງຕ່າງໆດ້ວຍການໃຊ້ຕາທັງສອງເບື້ອງ
- ☐ ຈັບສິ່ງຂອງຕ່າງໆໃນໄລຍະຫ່າງປົກກະຕິ (ຫຼັງຈາກອາຍຸໄດ້ 6 ເດືອນ)
- ☐ ຍ່າງ ຫຼື ຄານຂ້າມເງົາ ຫຼື ບ່ອນທີ່ເຫັນແຕກຕ່າງໄດ້ຢ່າງຄ່ອງຕົວ (ຜ້າພົມ, ກະໂລ່)
- ☐ ເບິ່ງຄົນ ຫຼື ສິ່ງຂອງຕ່າງໆໂດຍທີ່ຕາບໍ່ເບິ່ງຂ້າມ ຫຼື ເຫຼ່ອ (ຫຼັງຈາກ 9 ເດືອນ)
- ☐ ມີຕາໃສ, ບໍ່ແດງ ຫຼື ມີນ້ຳເຕັມ

ການໄດ້ຍິນສຽງ

ລູກຂອງທ່ານເຮັດໃນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ...

- ☐ ສະແດງຄວາມຮັບຮູ້ສຽງດັງໃນບ້ານ (ໂທລະສັບ, ສຽງເຄາະປະຕູ, ໂທລະພາບ)
- ☐ ໃຊ້ສຽງທີ່ບໍ່ດັງ ຫຼື ຄ່ອຍເກີນໄປ
- ☐ ຫຼິ້ນເຄື່ອງຫຼິ້ນທີ່ມີສຽງດັງ (ເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງດັງ, ກະດິ່ງ)
- ☐ ຮຽນແບບສຽງ (ຫຼັງຈາກ 1 ປີ)
- ☐ ໃຊ້ການຈົບລົງທ້າຍຄຳເວົ້າບາງຄຳ (ຕົວ "s" ຫຼື "ing") ຫຼັງຈາກສອງປີ
- ☐ ໄປຕາມທິດທາງທີ່ບອກ
- ☐ ໃຫ້ຮັກສາລະດັບສຽງໂທລະພາບ ຫຼື ວິທະຍຸໄວ້ລະດັບປານກາງ
- ☐ ຟັງນິທານ, ບັນທຶກ ຫຼື ໂທລະພາບໄດ້ໂດຍບໍ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ
- ☐ ເວົ້າເພື່ອໃຫ້ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ (ຖ້າອາຍຸແກ່ກວ່າ 2-1/2 ປີ)
- ☐ ມາຫາທ່ານເມື່ອຮ້ອງຫາຈາກຫ້ອງອື່ນ (ຫຼັງຈາກ 2 ປີ)

ແຕ່ເກີດເຖິງສາມ – ການເຕີບໂຕ ແລະ ພັດທະນາການ

ເກີດ - 3 ເດືອນ

ລູກຂອງທ່ານເຮັດໃນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ...

- ☐ ເງີຍຫົວ ແລະ ຍົກໜ້າເອິກຂຶ້ນເມື່ອຢູ່ເທິງທ້ອງຂອງພວກເຂົາ
- ☐ ເຫັງແຂນ ແລະ ຂາຂອງພວກເຂົາໄປມາໄດ້ງ່າຍໆ
- ☐ ເຮັດຕາມການເຄື່ອນໄຫວຂອງທ່ານໂດຍການປິ່ນຫົວຂອງພວກເຂົາໄປເທື່ອລະດ້ານ
- ☐ ດູດນົມເຕົ້າ ຫຼື ດູດນົມແມ່ໄດ້ດີ
- ☐ ຕົກໃຈ ຫຼື ຮ້ອງໄຫ້ທັນທີເມື່ອໄດ້ຍິນສຽງດັງ
- ☐ ເບິ່ງທ່ານ, ເບິ່ງໜ້າທ່ານ
- ☐ ເຮັດສຽງຫົວດີໃຈ ຫຼື ສຽງຄືນົກຮ້ອງກູ່ງ
- ☐ ຍິ້ມຕອບເມື່ອທ່ານຍິ້ມ ຫຼື ລົມນຳ
- ☐ ເມື່ອຢູ່ສະບາຍງຽບໄດ້ງ່າຍໆ

3 - 6 ເດືອນ

ລູກຂອງທ່ານເຮັດໃນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ...

- ☐ ຫຼິ້ນຕີນເມື່ອອອງຢູ່ຫຼັງ
- ☐ ເງີຍຫົວ ແລະ ຍົກໜ້າເອິກຂຶ້ນດ້ວຍນ້ຳໜັກຂອງພວກເຂົາຢູ່ໃນມືເມື່ອຢູ່ເທິງທ້ອງຂອງພວກເຂົາ
- ☐ ໂງຫົວຂອງພວກເຂົາຂຶ້ນມາຕັ້ງຊື່ ແລະ ນິ່ງໆໂດຍບໍ່ມີການຄ້ຳຊ່ວຍ
- ☐ ກິ້ງໄປມາແຕ່ດ້ານທ້ອງຫາດ້ານຫຼັງ ແລະ ດ້ານຫຼັງຫາດ້ານທ້ອງ
- ☐ ຫຼິ້ນມືຂອງພວກເຂົາເອງໂດຍການເອົາພວກມັນມາແປະໃສ່ກັນ
- ☐ ໄປຫາເຄື່ອງຫຼິ້ນ
- ☐ ຈັບເອົາເຄື່ອງຫຼິ້ນທີ່ຍື່ເອົາໄດ້ເຖິງ
- ☐ ປິ່ນຫົວໄປຕາມສຽງ
- ☐ ເຮັດໄດ້ຫຼາຍສຽງ
- ☐ ສຽງຫົວດັງ
- ☐ ພະຍາຍາມສະແດງອັນທີ່ມັກ ແລະ ບໍ່ມັກ

6 - 12 ເດືອນ

ລູກຂອງທ່ານເຮັດໃນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ...

- ☐ ດຶງຕົວເອງໄປຢືນດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອບາງອັນ
- ☐ ນັ່ງຫຼິ້ນເຄື່ອງຫຼິ້ນໂດຍບໍ່ມີການຊ່ວຍ
- ☐ ສົ່ງວັດຖຸຈາກມືເບື້ອງໜ້າໄປອີກເບື້ອງໜຶ່ງ
- ☐ ກິນອາຫານດ້ວຍມືຂອງພວກເຂົາເອງ
- ☐ ຮຽນແບບການໂບກມືບາຍໆ
- ☐ ໃຫ້ທ່ານຮູ້ຈັກຄວາມຕ້ອງການຂອງພວກເຂົາດ້ວຍການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ສຽງ
- ☐ ຮຽນສຽງເວົ້າ ("ບາ-ບາ", "ກາ-ກາ")
- ☐ ປ່ຽນຜຽນໃນຂະນະຫຼິ້ນກັບຜູ້ໃຫຍ່ (ການກະທຳ, ສຽງ ຫຼື ການສະແດງອອກທາງໃບໜ້າ)
- ☐ ໃຫ້ທ່ານຮູ້ວ່າພວກເຂົາເຂົ້າໃຈຄຳຖາມງ່າຍໆ ("ເຈົ້າຢາກໄດ້ອັນໃດຕື່ມບໍ?")
- ☐ ຮູ້ຈັກພໍ່ແມ່ຈາກຄົນແປກໜ້າ

12 - 18 ເດືອນ

ລູກຂອງທ່ານເຮັດໃນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ...

- ☐ ຍ່າງເອງ
- ☐ ເກັບເອົາວັດຖຸນ້ອຍ (ຂະໜາດໝາກອາງຸ່ນແຫ້ງ)
- ☐ ເກັບວັດຖຸໃສ່ກ່ອງ ແລະ ເທຖິ້ມ
- ☐ ເອົາວັດຖຸອັນໜຶ່ງວາງຍອງໃສ່ອັນອື່ນ
- ☐ ກິນອາຫານດ້ວຍບ່ວງ
- ☐ ເວົ້າສອງສາມຄຳຕ່າງກັນ ນອກຈາກຄຳວ່າ "ມາ-ມາ" ຫຼື "ດ່າ-ດ່າ"
- ☐ ຖາມຫາສິ່ງຂອງຕ່າງໆດ້ວຍຄຳເວົ້າ
- ☐ ຈັບ ແລະ ດື່ມຈາກຈອກໂດຍມີການເຮັດເຮ່ຍໄປນຳ
- ☐ ຊີ້ໃສ່ສິ່ງຂອງ ຫຼື ຮູບຫຼາຍອັນເມື່ອເອີ້ນຊື່

18 ເດືອນ - 2 ປີ

ລູກຂອງທ່ານເຮັດໃນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ...

- ☐ ຍ່າງຂຶ້ນ ແລະ ລົງຂັ້ນໄດດ້ວຍການໃຊ້ຮາວມືຈັບ
- ☐ ຂີດໆຂຽນໆ
- ☐ ເຄື່ອນເຫັງຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາຕາມເວລາມີສຽງເພງ
- ☐ ເວົ້າສອງຄຳຕໍ່ກັນ ("ນ້ຳໝາກໄມ້ຕື່ມອີກ")
- ☐ ເລີ່ມຖາມຄຳຖາມ, ("ນ້ຳໝາກໄມ້ບໍ?", "ບາຍໆບໍ?")
- ☐ ກິນແຊນວິດເອງ, ກັດເອງ
- ☐ ປິດເກີບ ແລະ ຖົງຕີນ
- ☐ ເບິ່ງຮູບປຶ້ມເລື່ອງນຳຜູ້ໃຫຍ່
- ☐ ເຮັດຕົວເລືອກງ່າຍໆໃນເຄື່ອງຫຼິ້ນ (ຈິກຊໍ ຫຼື ລົດບັນທຸກ)
- ☐ ຮຽນແບບການຫຼິ້ນຂອງເດັກຜູ້ອື່ນ (ຖອກຊາຍ, ໂຍນບານ)

2 - 3 ປີ

ລູກຂອງທ່ານເຮັດໃນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ...

- ☐ ຍ່າງໄດ້ດີ, ແລ່ນ, ຢຸດ, ກ້າວຂຶ້ນ ແລະ ຫຍໍ້ຕົວລົງ
- ☐ ກອງວັດຖຸຂຶ້ນ 3 ອັນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ
- ☐ ໃຊ້ບ່ວງ ແລະ ຈອກເອງ
- ☐ ເຮັດຕາມທິດທາງສອງຂັ້ນຕອນ ("ໄປເອົາປຶ້ມ ແລະ ເອົາໄປວາງໄວ້ເທິງໂຕະ")
- ☐ ບອກຊື່ສ່ວນຕ່າງໆຂອງຮ່າງກາຍໄດ້ຫ້າຫາຫົກອັນ
- ☐ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການລົມກັນແບບງ່າຍໆ
- ☐ ຕອບຄຳຖາມງ່າຍໆ "ແມ່ນຫຍັງ" ແລະ "ເຮັດຫຍັງ" ("ເຈົ້າຢາກກິນຫຍັງໃນຕອນທ່ຽງ?")
- ☐ ຊີ້ໃສ່ ຫຼື ບອກຊື່ວັດຖຸເມື່ອບອກການນຳໃຊ້ຂອງພວກມັນ ("ເຈົ້າດື່ມກັບຫຍັ້ງ?")
- ☐ ຊ່ວຍເຮັດວຽກງ່າຍໆ (ການໄປເອົາເຄື່ອງຫຼິ້ນ)
- ☐ ໃຊ້ປະໂຫຍກ 2-3 ຄຳປົກກະຕິ

"ລູກຂອງຂ້ອຍກຳລັງປັບປຸງດີຂຶ້ນດ້ວຍທຸກການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຂ້ອຍສາມາດຮຽນຮູ້ກັບລາວ."

ຖ້າທ່ານມີຄວາມກັງວົນໃຈກ່ຽວກັບພັດທະນາການຂອງລູກຂອງທ່ານ, ໂທຫາ Help Me Grow Washington ທີ່ເບີ 1-800-322-2588.